

ไซเบอร์ฮอตไลน์ เผยผลสำรวจธุรกิจไทยเกือบครึ่งเจอทุจริต - 28% ต้องจ่ายสินบน

เขียนวันที่: วันอังคาร ที่ 30 กันยายน 2557 เวลา 14:05 น. เขียนโดย: thaiform

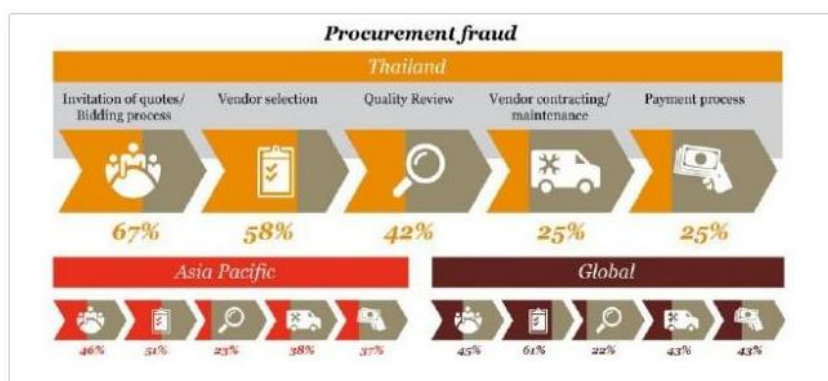
"การอยู่เฉยๆโดยรอให้ Whistleblower มาแจ้งหรือแก้ปัญหาหลังมีการทุจริตเกิดขึ้นแล้ว คงไม่ใช่ทางออกของปกป้องทรัพย์สินและผลประโยชน์ทางธุรกิจที่มีประสิทธิภาพ อีกต่อไป"

เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2557 ไซเบอร์ฮอตไลน์ (PwC ประเทศไทย) เปิดเผยผลสำรวจ อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ Thailand Economic Crime Survey ประจำปี 2557 พบว่า มีบริษัทไทยที่ทำการสำรวจถึง 37% ที่ตกเป็นเหยื่อการทุจริต ซึ่งถือเป็นอัตราที่สูงกว่าภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกโดยเฉลี่ยที่ 32% และโลกที่ระดับเดียวกัน

ประเภทของการทุจริตที่พบมากที่สุด 5 อันดับแรกของไทย ได้แก่

- การยักยอกสินทรัพย์ (Asset misappropriation) ที่ 71%
- การทุจริตจัดซื้อ (Procurement fraud) 43%
- การรับสินบนและคอร์รัปชัน (Bribery and corruption) 39%
- อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ (Cybercrime) 18%
- และการทุจริตทางบัญชี (Accounting fraud) 18%

นายวรพงษ์ สุธานนท์ หัวหน้าสายงาน Forensics Advisory บริษัท PwC Consulting (ประเทศไทย) และผู้จัดทำผลสำรวจ ระบุว่า แนวโน้มอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ยังคงเป็นปัญหาหลักในการประกอบธุรกิจของบริษัทไทยในระยะข้างหน้า โดยครอบคลุมเกือบทุกกลุ่มอุตสาหกรรม

ขณะที่ปัญหาทุจริตองค์กรในไทยที่พบถึง 89% เกิดจากการกระทำของคนในองค์กรทั้งสิ้น ซึ่งถือเป็นสัดส่วนที่สูงมากเมื่อเทียบกับระดับเอเชียแปซิฟิกที่ 61% และระดับโลกที่ 56%

"ในระดับสากล ไทยถือเป็นประเทศที่มีอัตราความเสี่ยงในการประกอบทุจริตอยู่ในระดับกลางถึงระดับสูง ประกอบกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและแนวโน้มการฉ้อโกงที่ซับซ้อนมากขึ้น ยิ่งส่งผลกระทบต่อให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในรูปแบบต่างๆ เป็นไปด้วยความยากลำบาก การอยู่เฉยๆโดยรอให้มีผู้เปิดเผยข้อมูลการประพฤติมิชอบ (Whistleblower) มาแจ้งหรือแก้ปัญหาหลังมีการทุจริตเกิดขึ้นแล้ว คงไม่ใช่ทางออกของปกป้องทรัพย์สินและผลประโยชน์ทางธุรกิจที่มีประสิทธิภาพอีกต่อไป"

'ทุจริตจัดซื้อ' ภัยร้ายที่พบมากที่สุด

สำหรับผลสำรวจอาชญากรรมทางเศรษฐกิจไทย เป็นส่วนหนึ่งของผลสำรวจประจำปี Global Economic Crime Survey ดำเนินการโดย PwC Forensic Services ผ่านการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักธุรกิจและผู้นำในกลุ่มอุตสาหกรรมต่างๆ จำนวน 5,128 รายใน 99 ประเทศทั่วโลก รวมทั้งบริษัทชั้นนำในประเทศไทยจำนวน 76 ราย

นอกจากการทุจริตคอร์ปชั่นจะส่งผลกระทบต่อตรงต่อภาคเศรษฐกิจและการเงินแล้ว ผลสำรวจระบุว่า ปัญหาดังกล่าวยังเป็นปัจจัยเสี่ยงที่กระทบต่อชื่อเสียง คุณภาพของสินค้าและบริการ รวมถึงขวัญและกำลังใจในการทำงานของพนักงานในองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีความเสี่ยงต่อการทำทุจริตค่อนข้างสูง เช่น อุตสาหกรรมการผลิต (Manufacturing) ที่ส่งผลกระทบต่อทั้งระบบซัพพลายเชน

และถ้าหากมีผู้จัดการแผนกจัดซื้อ หรือฝ่ายควบคุมคุณภาพเข้ามามีส่วนร่วมกับการฉ้อโกงด้วย ปัญหาที่จะเกิดขึ้นตามมาคือความปลอดภัย การเรียกคืนสินค้า (Recall) หรือความเสี่ยงอื่นๆ ที่ไม่สามารถคาดเดาได้

ปัญหาทุจริตจัดซื้อและการรับสินบน

ผลสำรวจระบุว่า การทุจริตจัดซื้อถือเป็นปัญหาและภัยร้ายแรงที่พบมากที่สุดเป็นอันดับสองทั้งในไทยและระดับโลก เป็นอุปสรรคในการพัฒนาประเทศ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และความมั่นคงของชาติ

และเป็นที่น่าสังเกตว่า การทุจริตประเภทนี้ในประเทศไทย มักเกิดขึ้นในขั้นตอนแรกๆ ของกระบวนการเมื่อมีการเสนอราคาจากผู้ขายหรือผู้จำหน่าย (Vendor) จากนั้นจะค่อยๆ ลดความรุนแรงลงเป็นลำดับ ระหว่างขั้นตอนการคัดเลือก การตรวจสอบคุณภาพ การทำสัญญา และการชำระเงิน อันเป็นผลมาจากการตรวจสอบและระบบการควบคุมภายในที่มีความเข้มงวด

อย่างไรก็ดี ผลการสำรวจของไทยในประเด็นนี้ แตกต่างกับผลที่ได้ในระดับโลกที่พบว่า การทุจริตเกิดขึ้นอย่างเท่ากันตลอดทั้งกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

นายวรพงษ์ กล่าวถึงการเพิ่มมาตรการในการตรวจสอบและพิจารณาสรรหาผู้ขายหรือผู้จำหน่าย รวมทั้งการตรวจสอบประวัติบริษัทและที่มาของ Vendor ถือเป็นแนวทางที่ช่วยป้องกันปัญหาการทุจริตจัดซื้อได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกเหนือไปจากการจัดทาระบบประเมินผล หรือการจ้างผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมาทำการแบบประเมินตรวจสอบทุจริต

"การที่ภาครัฐเตรียมแก้ไขร่างกฎหมายระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างและผลักดันให้เป็นพระราชบัญญัติ ถือเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีของการแก้ไขปัญหาการทุจริตจัดซื้อจัดจ้าง เพราะนี่เป็นปัญหานานาเป็นห่วงมากสำหรับประเทศไทย หากสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ จะช่วยให้กระบวนการทำงานของหน่วยงานรัฐเกิดประสิทธิภาพสูงสุด"

ปัญหาการรับสินบนและคอร์รัปชัน

ผลสำรวจระบุว่า มีบริษัทไทยเกือบหนึ่งในสาม หรือ 28% ที่ถูกถามให้จ่ายสินบน (Bribe) ในระยะเวลา 24 เดือนที่ผ่านมา ถือเป็นอัตราที่สูงกว่าทั้งระดับภูมิภาคและระดับโลกที่ 18% ในขณะเดียวกัน มีผู้ถูกสำรวจอีก 24% กล่าวว่า สูญเสียโอกาสทางธุรกิจให้แก่คู่แข่งที่ตนเชื่อว่าการจ่ายสินบน

นอกจากนี้ การขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการฟอกเงิน (Money laundering) กฎหมายป้องกันการผูกขาดและกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ ในประเทศยังถือเป็นอุปสรรคสำคัญในการต่อสู้กับปัญหาการรับสินบนและคอร์รัปชันของไทยอีกด้วย

ภัยอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ไทยยังต่ำ

การตระหนักต่อภัยอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ของไทยยังต่ำ การตระหนักต่อภัยไซเบอร์ตามโดยเฉลี่ยของไทยที่ 39% ถืออยู่ในระดับต่ำกว่าเอเชียแปซิฟิกที่ 45% อย่างไรก็ตาม อัตราดังกล่าวของไทยปรับตัวดีขึ้นจากการสำรวจครั้งก่อนที่ 27% ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของทั่วโลกอยู่ที่ 48%

การที่บริษัทต่างๆ หันมาใช้ระบบคลาวด์ในการจัดเก็บอีเมลและข้อมูลต่างๆ แทนการใช้เซิร์ฟเวอร์ภายในองค์กรโดยปราศจากการป้องกันที่รัดกุม ก็มีส่วนทำให้ความเสี่ยงจากการจารกรรมข้อมูลจากบุคคลภายนอก (External hacking) เพิ่มขึ้น

ทั้งนี้ ผลสำรวจระบุว่า ไซเบอร์คราสร้างความเสี่ยงให้แก่ประเทศอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะในกลุ่มการเงิน (Financial sector) โดยมีบริษัทอย่างน้อยหนึ่งรายที่ประเมินมูลค่าความเสียหาย (Estimated loss) มากกว่า 1 ล้านดอลลาร์ หรือราว 3.2 พันล้านบาทและอย่างน้อย 20% สูญเสียราว 5 หมื่นดอลลาร์หรือ 1.6 ล้านบาท

คณิศการศึกษาดูแลทุจริตในองค์กร

ในท้ายที่สุด ผลสำรวจพบด้วยว่า การทุจริตภายในองค์กรส่วนใหญ่ เกิดขึ้นจากการกระทำผิดของพนักงานระดับผู้จัดการหรือผู้บริหารระดับกลาง (Middle management) มากที่สุดที่ 56% โดยเป็นไปในทิศทางเดียวกับภูมิภาคที่ 52% และระดับโลกที่ 42%

“คนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มักเป็นคนที่อยู่กับองค์กรอย่างน้อยมาเป็นเวลา 3 ถึง 5 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี-โท รู้ทางหนีทีไล่ และมีความรู้ ความเข้าใจในโครงสร้างและกระบวนการทำงาน รวมทั้งเข้าถึงแหล่งข้อมูลของบริษัทได้เป็นอย่างดี” นายวรพงษ์ กล่าว

เมื่อถามถึงปัจจัยที่กระตุ้นให้เกิดการทุจริต บริษัทไทย 76% เชื่อว่า ขึ้นอยู่กับโอกาส (Opportunity) มากที่สุด ตามด้วยแรงจูงใจในการกระทำผิด (Incentive) ที่ 24%

ในขณะที่การใช้เหตุผลสนับสนุนเพื่อความชอบธรรมในการกระทำผิดของตน (Rationalisation) ไม่มีผลต่อการกระทำผิดตามทฤษฎีสามเหลี่ยมทุจริต (Fraud Triangle)

